

POROČILO O FINANČNI STABILNOSTI

maj 2023

Novinarska konferenca

Finančna stabilnost in makrobonitetna politika

**BANKA
SLOVENIJE**

EVROSISTEM

Ljubljana

8. 5. 2023

Poročilo o finančni stabilnosti, april 2023

	Prikaz tveganj in odpornosti							Tendenca spremembe na lestvici
	Q4 2020	Q4 2021	Q1 2022	Q2 2022	Q3 2022	Q4 2022	Q1 2023	
Sistemske tveganje								
Tveganje, ki izhaja iz nepremičninskega trga	Yellow	Orange	Orange	Orange	Orange	Orange	Orange	↓
Tveganje financiranja v bančnem sistemu	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	→
Obrestno tveganje v bančnem sistemu	Yellow	Yellow	Orange	Orange	Orange	Orange	Orange	→
Kreditno tveganje v bančnem sistemu	Orange	Orange	Orange	Orange	Orange	Orange	Orange	→
Dohodkovno tveganje v bančnem sistemu	Orange	Orange	Orange	Orange	Orange	Yellow	Yellow	↓
Tveganje, ki izhaja iz lizinskih družb	Orange	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	↓
Odpornost na sistemska tveganja								
Solventnost in dobičkonosnost bančnega sistema	Green	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	→
Likvidnost bančnega sistema	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	↓
Ostala tveganja								
Kibernetsko tveganje		Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	→
Podnebna tveganja		Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	→

Barvna lestvica:

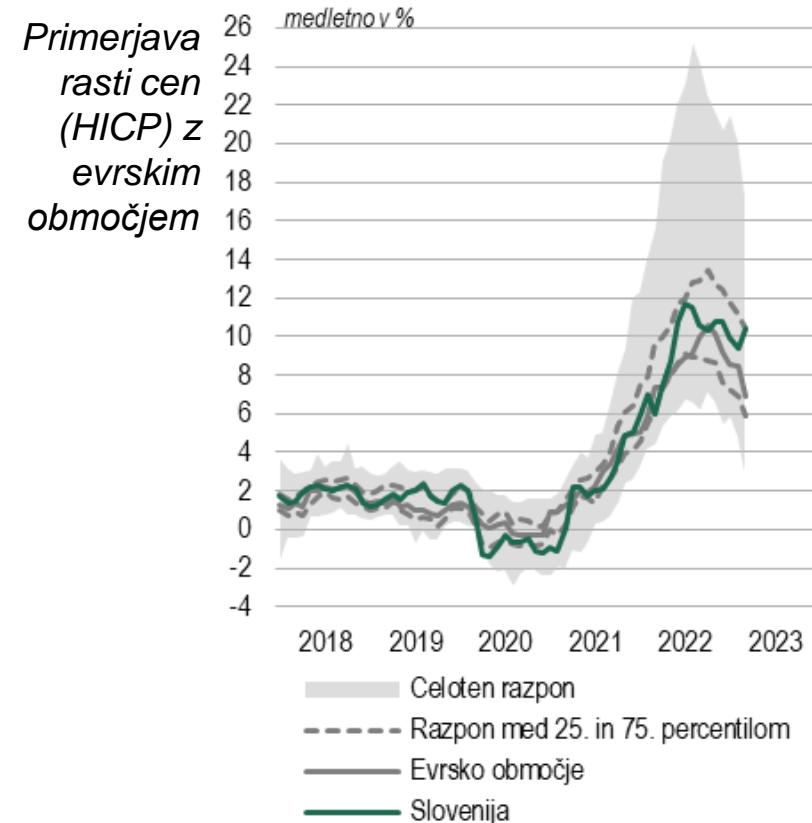
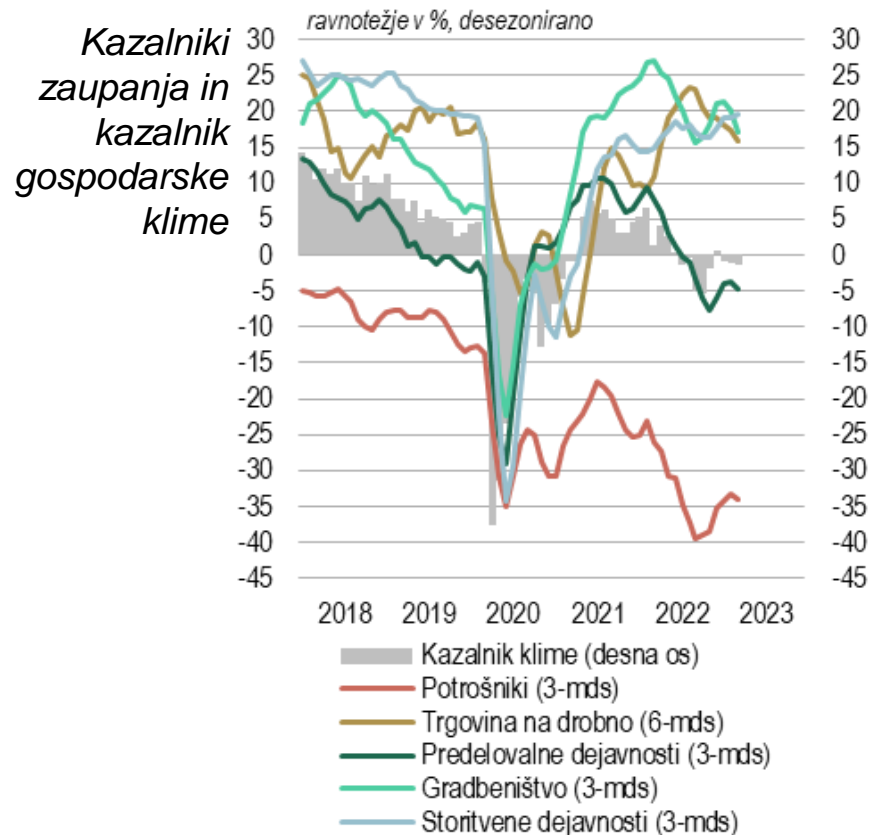
Tveganje	nizko	zmerno	povišano	visoko
Odpornost	visoka	srednja	nizka	zelo nizka

Opomba: Pri prikazu tveganj in odpornosti se ocena na barvni lestvici nanaša na oceno do enega četrtertja vnaprej. Puščica predstavlja pričakovano spremembo tveganja oziroma odpornosti na lestvici (navzgor ali navzdol) v nekoliko daljšem horizontu, okrog enega leta. Pri tveganjih usmeritev puščice navzgor (navzdol) pomeni povečanje (zmanjšanje) tveganja, pri odpornosti pa njeno krepitev (slabitev). Prikaz tveganj in odpornosti v bančnem sektorju temelji na analizi ključnih tveganj in odpornosti za slovenski bančni sistem in je opredeljen kot sklop kvantitativnih in kvalitativnih kazalnikov za opredelitev in merjenje sistemskega tveganja in odpornosti.

Makroekonomsko okolje – gospodarske razmere in inflacija

Svetovno gospodarstvo je po pandemiji hitro okrevalo, vojna v Ukrajini pa je imela manjši negativen vpliv na rast od pričakovanega. Ob vztrajanju inflacije na povišanih ravneh, hitrem zaostrovanju denarnih politik in negotovosti nadaljnjega poteka vojne pa bodo razmere v preostanku leta 2023 negotove.

Anketni kazalniki za gospodarstvu Slovenije in evrskega območja so na začetku leta nakazovali ugodnejše gospodarske razmere v primerjavi z lanskim zadnjim četrtletjem ter boljše prihodnje obete, vendar so še naprej prisotna nekatera tveganja.

Vir: SURS, Eurostat, preračuni Banke Slovenije.

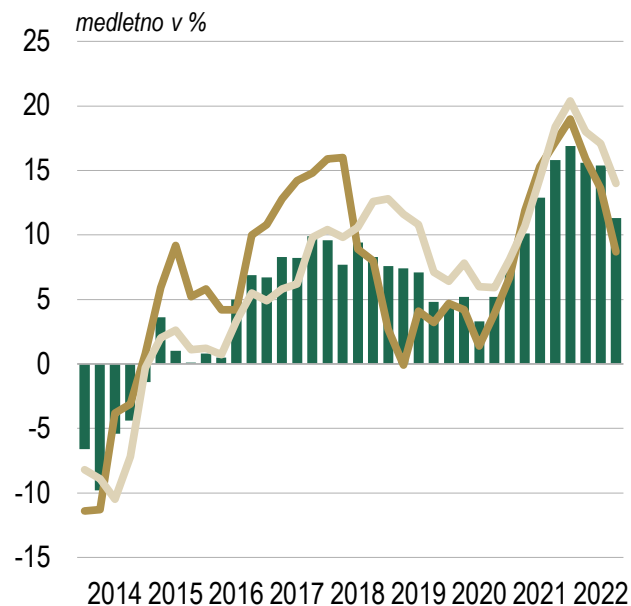
Tveganje, ki izhaja iz nepremičninskega trga

Rast cen stanovanjskih nepremičnin se je v drugi polovici leta 2022 medletno upočasnila, vendar ostala visoka. V zadnjem četrtnetu 2022 so bile nominalne cene za več kot tretjino višje kot pred pandemijo in prejšnjim vrhom leta 2008.

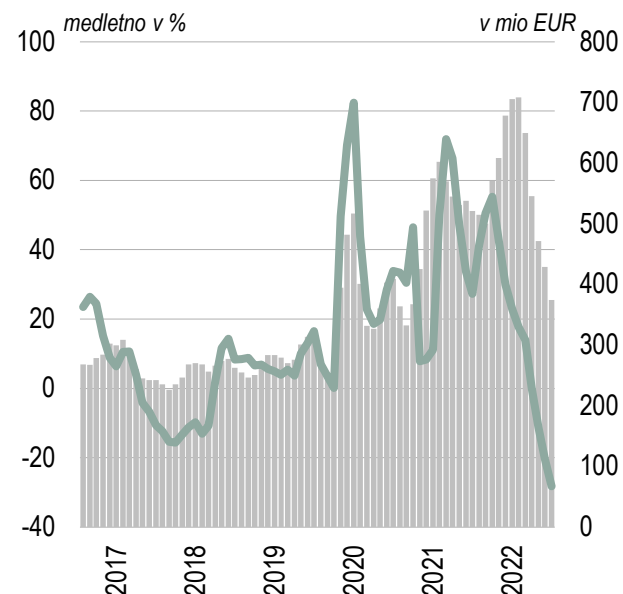
Povpraševanje po stanovanjskih posojilih se je zmanjšalo, nova stanovanjska posojila so v zadnjem četrtnetu 2022 upadla in bila decembra medletno nižja za 28,2 %.

Rast cen stanovanjskih nepremičnin

- Stanovanjske nepremičnine
- Rabljena stanovanja, Ljubljana
- Rabljena stanovanja, preostala Slovenija

Obseg in rast novih stanovanjskih posojil

- Nova stanovanjska posojila (3-mesečne drseče sredine) (desno)
- Rast novih stanovanjskih posojil (3-mesečne drseče sredine)

Vir: SURS.

Vir: Banka Slovenije

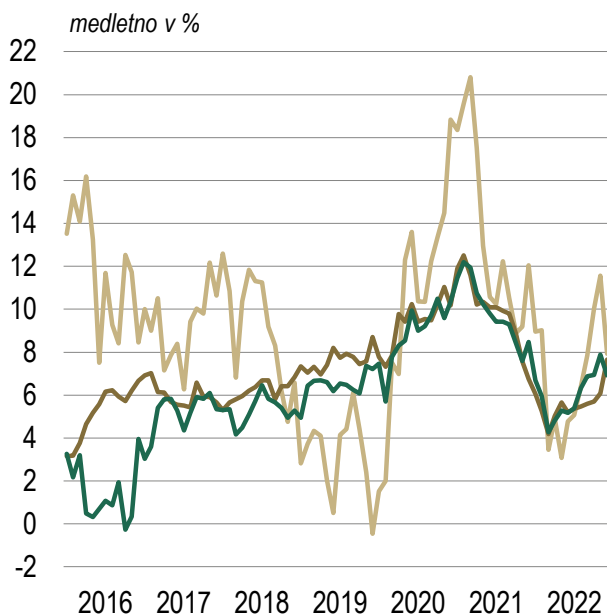
Tveganje financiranja

Vloge nebančnega sektorja so ostale stabilen in najpomembnejši vir financiranja slovenskega bančnega sistema.

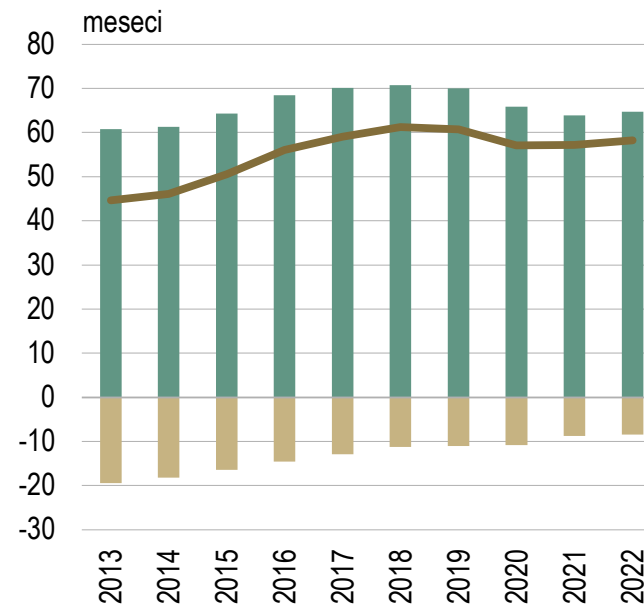
Z rastjo vlog na vpogled in dolgoročnih posojil se je razmeroma velika vrzel v ročnosti med naložbami in obveznostmi še nekoliko povečala, s tem pa tudi tveganje nestabilnosti financiranja bančnega sistema, ki izhaja iz te vrzeli, zato še naprej ocenjujemo tveganje financiranja kot zmerno.

Rast vlog po sektorjih

— Vloge nefinančnih družb
— Vloge gospodinjstev
— Vloge nebančnega sektorja

Tehtano povprečje ročnosti aktive in pasive ter vrzel v ročnosti

— Aktiva — Pasiva — Vrzel

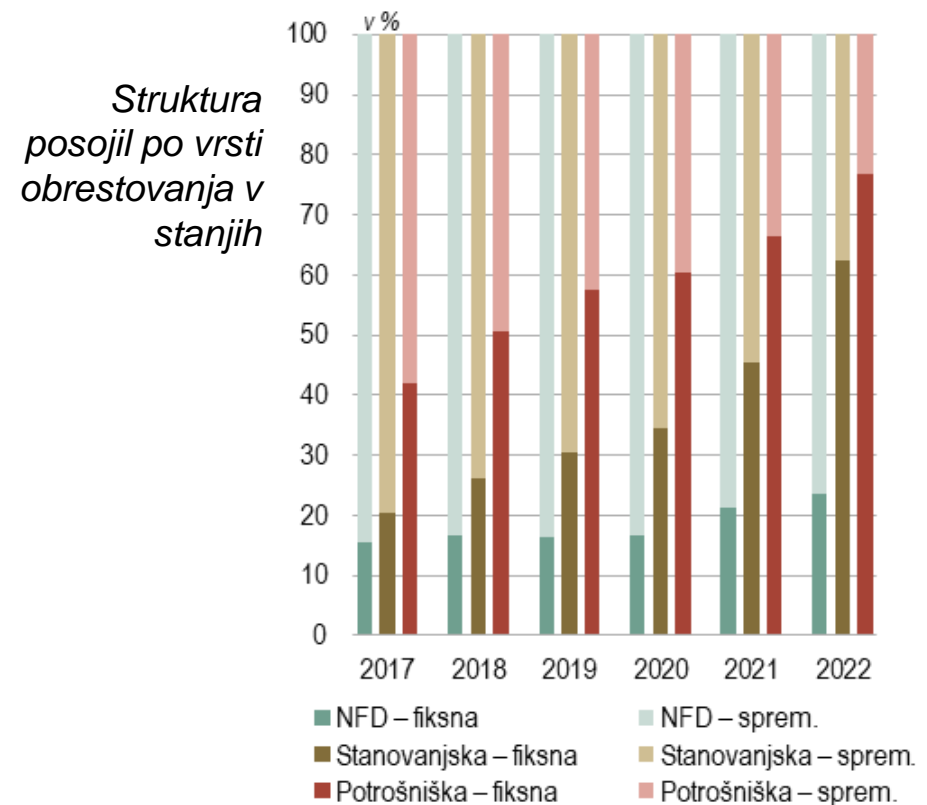
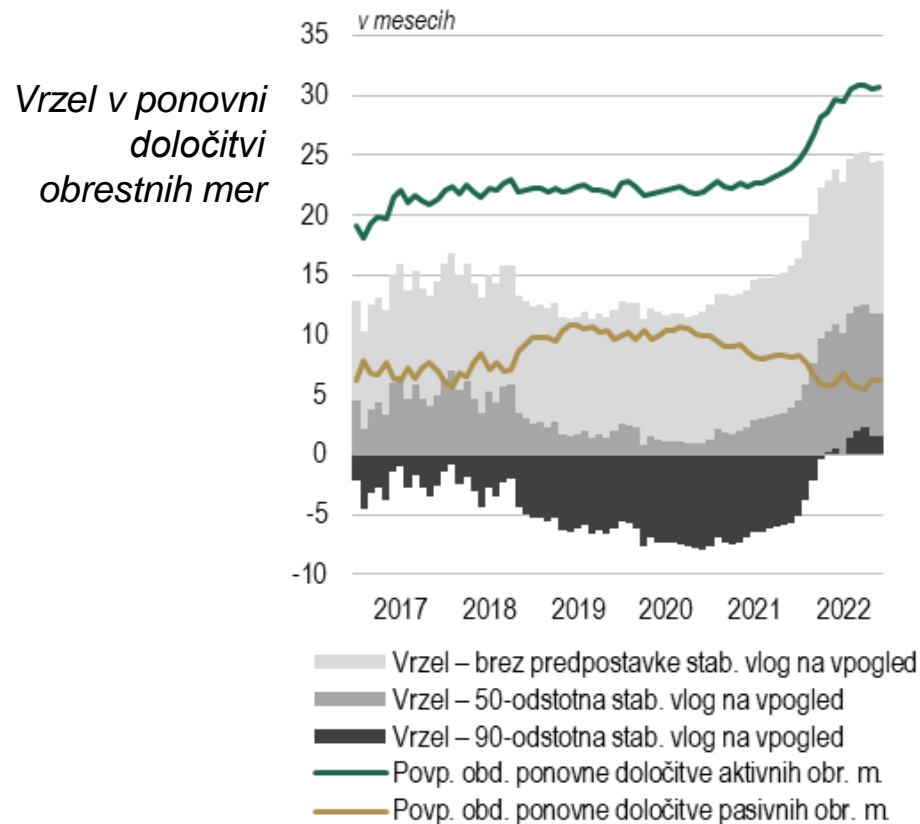
Vir: Banka Slovenije

Obrestno tveganje

Banke so med naložbami povečale obseg (predvsem fiksno-obrestovanih) posojil nebančnemu sektorju (NBS), še v večji meri pa so povečale obseg najbolj likvidnih naložb. Med viri so se ob njihovi nespremenjeni strukturi precej povečale obveznosti do NBS.

Vrzel med povprečnim obdobjem ponovne določitve aktivnih obrestnih mer v primerjavi s pasivnimi se je nekoliko povečala.

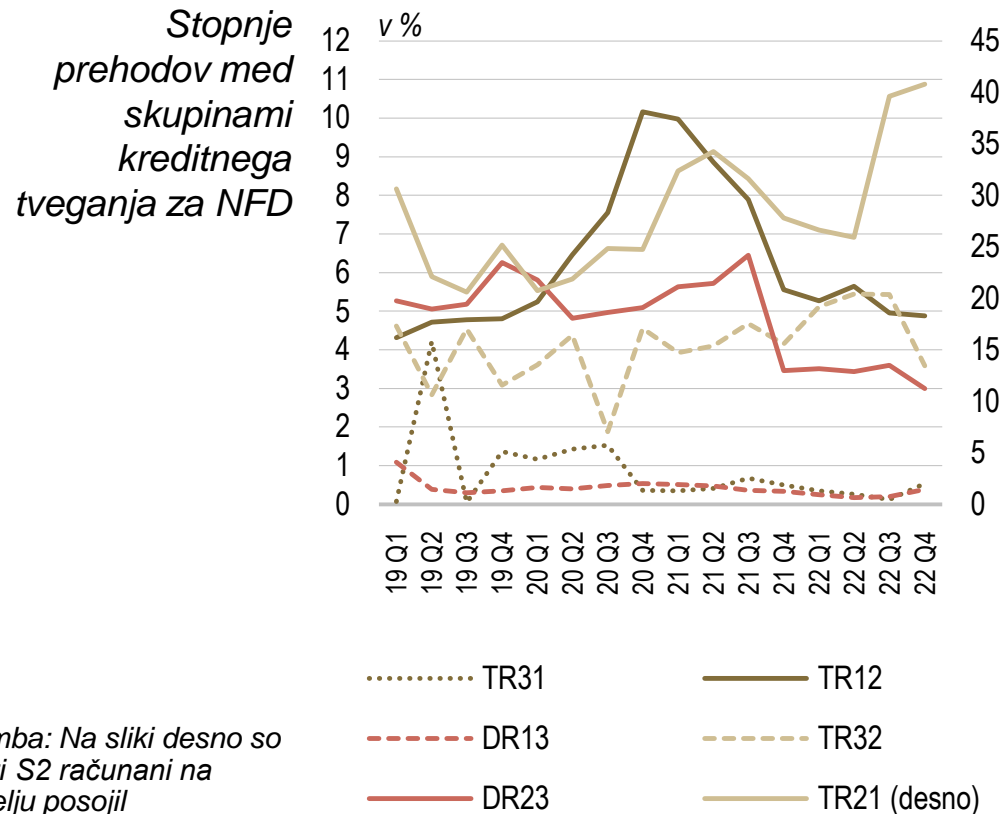

Kreditno tveganje

Kakovost portfelja ostaja ugodna, z nizkimi NPE in prerazporejanjem iz S2 v S1. Poslabšanja so prisotna v posameznih delih portfelja (v predelovalnih dejavnostih in v dejavnostih prizadetih med pandemijo - gostinstvo).

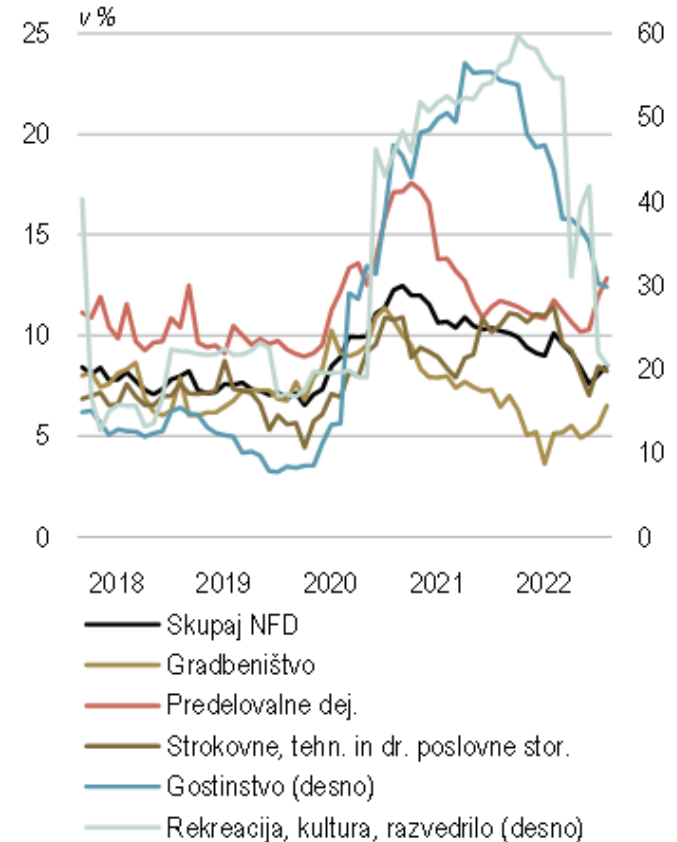
Negativen vpliv inflacije in povečanih obrestnih mer na vzdržnost dolga podjetij in prebivalstva.

Opomba: Na sliki desno so deleži S2 računani na portfelju posojil

Vir: Banka Slovenije, EBA

Deleži S2 po dejavnostih NFD

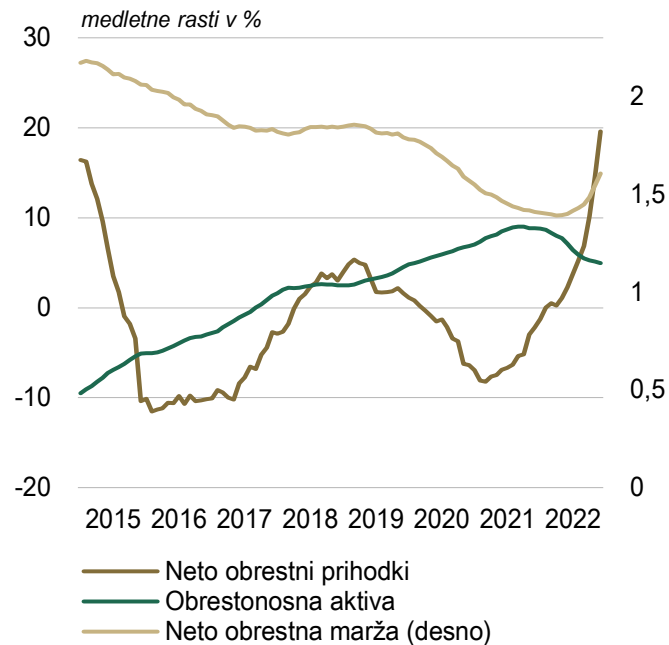
Dohodkovno tveganje

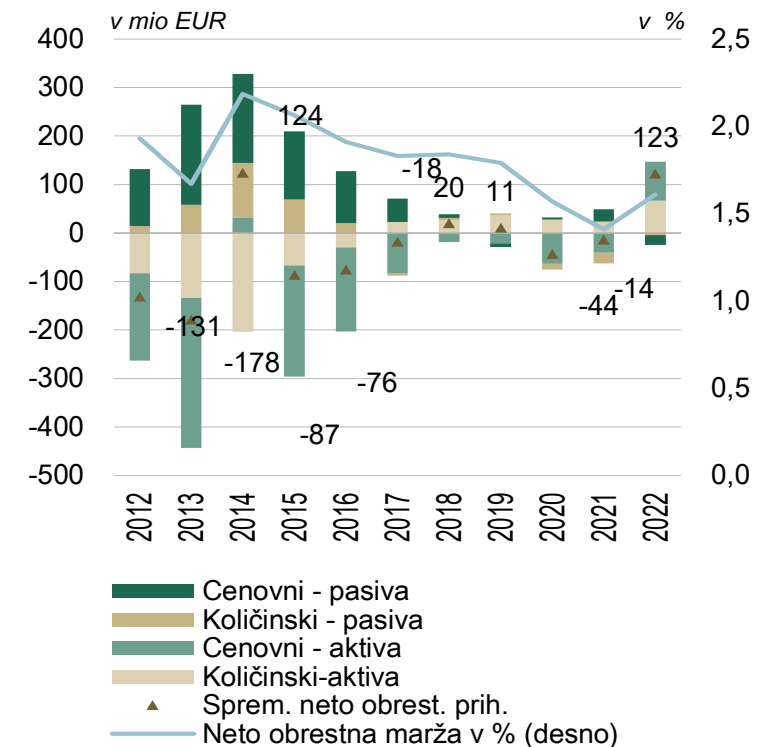
Banke so lani povečale tako bruto (9,1 %) kot neto dohodek (14,1 %). Nadaljevalo se je medletno zviševanje rasti neto obresti (decembra na 19,6 %).

Količinski učinki so pri povečanju neto obresti ob koncu leta le še rahlo presegli cenovne. Neto obrestni prihodki in neto obrestna marža => velike spremembe preko aktivne strani, majhne preko pasivne.

Medletne rasti neto obresti, obrestonosne aktive in neto obrestna marža

Prispevki cenovnih in količinskih učinkov k spremembi neto obresti in neto obrestna marža.

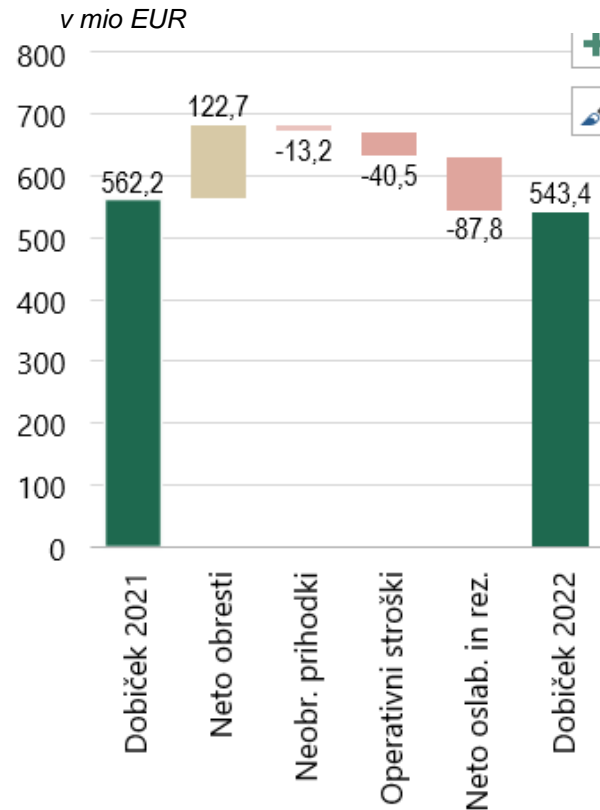
Solventnost in dobičkonosnost

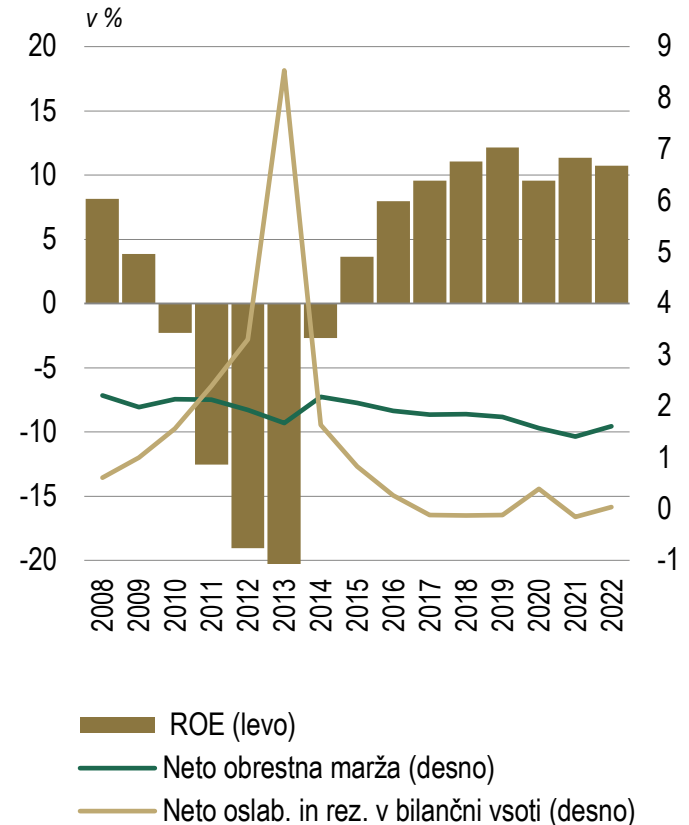
Dobiček pred obdavčitvijo v 2022 s 543 mio EUR je bil medletno skoraj primerljiv (-3,3%). Višje neto obresti so učinkovale v smeri povečanja (neto) dohodka in dobička.

ROE pred obdavčitvijo je konec leta 2022 znašala 10,8 % (v 2021: 11,3 %) Ob upoštevanju dolgoročnega povprečja neto oslabitev in rezervacij v bruto dohodku bi ROE dosegla 5,1 %.

Prispevki sprememb
komponent k povečanju
dobička pred obdavčitvijo;
2022/2021

Izbrani kazalniki
poslovanja bank

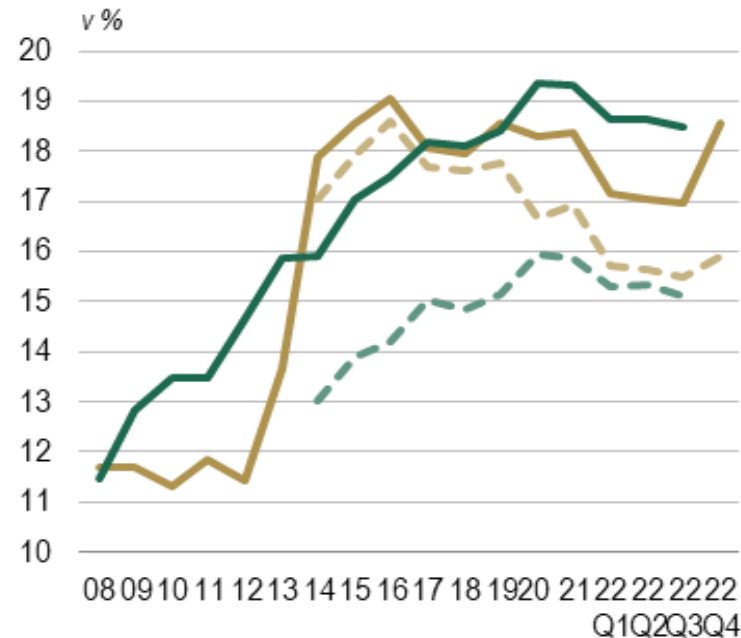
Solventnost in dobičkonosnost

Kapitalski položaj bančnega sistema ostaja soliden. Količnik skupne kapitalske ustreznosti v Q4 2022 znaša 18,5 %, količnik CET1 pa 15,9 %.

Dobro upravljanje kapitala ena od ključnih komponent stabilnosti kapitalske ustreznosti.

*Gibanje količnikov
kapitalske ustreznosti v
primerjavi z evrskim
območjem na konsolidirani
osnovi*

- Skupna KU – SI
- - - Količnik CET1 – SI
- Skupna KU – EMU
- - - Količnik CET1 – EMU

Vir: Banka Slovenije, ECB (SDW)

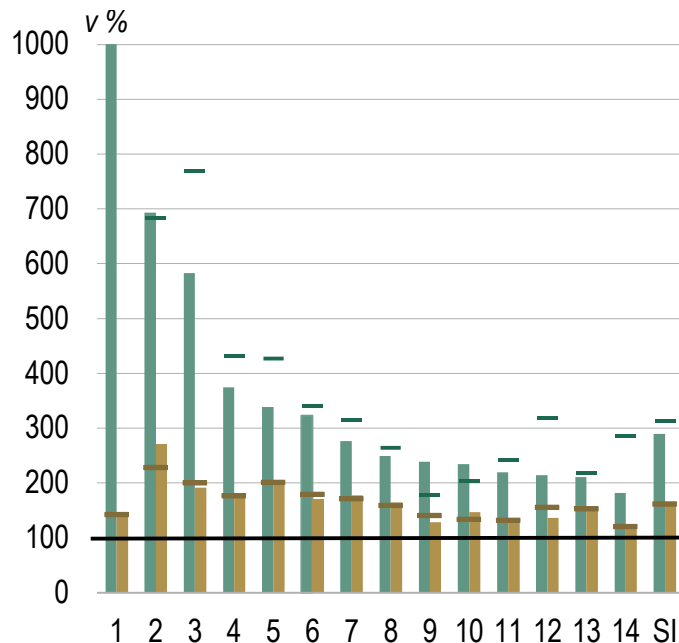
Likvidnost

Odpornost bančnega sistema je v segmentu likvidnost ostala visoka.

Razlike v likvidnostnih presežkih ostajajo med bankami precejšnje.

Količnik likvidnostnega kritja (LCR) in količnik neto stabilnega financiranja (NSFR) na solo podlagi po bankah

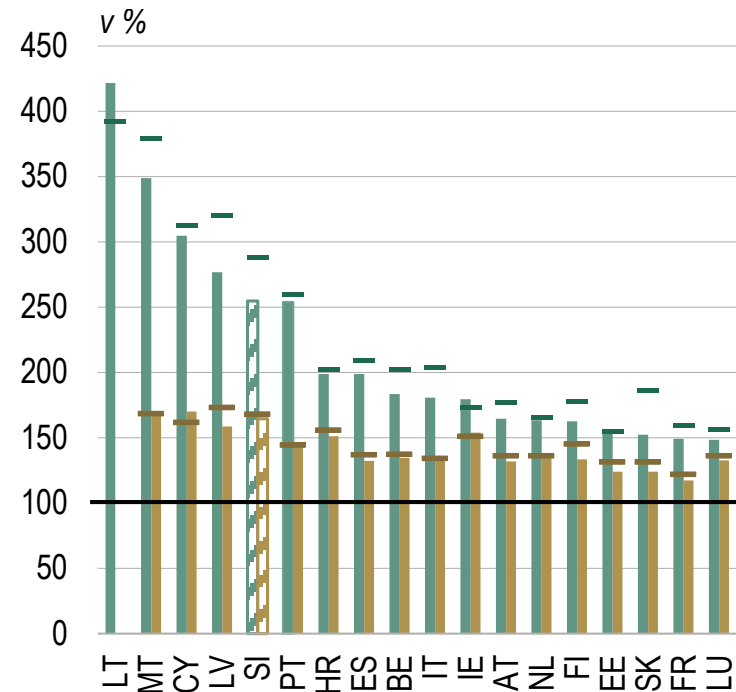

■ LCR - dec.22 ■ NSFR - dec.22
 - LCR - dec.21 - NSFR - dec.21

Opomba: Vodoravna črta na obeh slikah predstavlja minimalno regulatorno zahtevo 100%.

Vir: Banka Slovenije

Kazalnika LCR in NSFR na konsolidirani podlagi po državah evrskega območja

■ LCR - 2022 Q3 ■ NSFR - 2022 Q3
 - LCR - 2021 Q4 - NSFR - 2021 Q4

Vir: ECB (SDW)

Makrobonitetna politika

Makrobonitetni ukrep	Leto uvedbe / spremembe	Tip ukrepa	Vmesni cilj	Ocena doseganja cilja
Makrobonitetne omejitve kreditiranja prebivalstva (LTV, DSTI in omejitev ročnosti)	2016*/2018**/2019*** /2020****/2022*****	ZAVEZUJOČ	Ublažiti in preprečiti čezmerno rast kreditiranja in čezmerni finančni vzvod	Rast potrošniških posojilih se je umirila, izboljšali so se kreditni standardi pri odobravanju potrošniških in stanovanjskih posojil
Blažilnik za druge sistemsko pomembne banke (DSPB)	2016	ZAVEZUJOČ	Omejiti sistemski vpliv izkrivljajočih spodbud, da bi se zmanjšalo moralno tveganje	Višja odpornost zaradi višje zahteve po CET1, ki pa za banke ni bila omejujoča
Proticiklični kapitalski blažilnik (CCyB)	2016/2022*****	ZAVEZUJOČ	Ublažiti in preprečiti čezmerno rast kreditiranja in čezmerni finančni vzvod	Vrednost blažilnika zaradi stanja kreditnega oziroma finančnega cikla znaša 0,5 % od 31. 12. 2023 naprej
Sektorska blažilnika sistemskih tveganj (SyRB)	2022*****	ZAVEZUJOČ	(a) blažitev in preprečitev rasti kreditiranja in čezmernega finančnega vzvoda (b) omejitev koncentracije neposredne in posredne izpostavljenosti	Ocena dosega cilja še ni na voljo

Opombe:

- S 1. 7. 2022 veljajo dodatne spremembe obstoječega Sklepa o makrobonitetnih omejitvah kreditiranja prebivalstva.
- Sektorska blažilnika sistemskih tveganj sta stopila v veljavo s 1. 1. 2023.
- Z 31. 12. 2023. stopi v veljavo proticiklični kapitalski blažilnik v višini 0,5% (odločitev o dvigu konec leta 2022).

Poročilo o finančni stabilnosti, april 2023

	Prikaz tveganj in odpornosti							Tendenca spremembe na lestvici	
	Q4 2020	Q4 2021	Q1 2022	Q2 2022	Q3 2022	Q4 2022	Q1 2023		
Sistemske tveganje									
Tveganje, ki izhaja iz nepremičninskega trga	Yellow	Orange	Orange	Orange	Orange	Orange	Orange	Orange	↓
Tveganje financiranja v bančnem sistemu	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	→
Obrestno tveganje v bančnem sistemu	Yellow	Yellow	Orange	Orange	Orange	Orange	Orange	Orange	→
Kreditno tveganje v bančnem sistemu	Orange	Orange	Orange	Orange	Orange	Orange	Orange	Orange	→
Dohodkovno tveganje v bančnem sistemu	Orange	Orange	Orange	Orange	Orange	Yellow	Yellow	Yellow	↓
Tveganje, ki izhaja iz lizinskih družb	Orange	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	↓
Odpornost na sistemska tveganja									
Solventnost in dobičkonosnost bančnega sistema	Green	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	→
Likvidnost bančnega sistema	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	↓
Ostala tveganja									
Kibernetsko tveganje		Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	→
Podnebna tveganja		Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	→
Barvna lestvica:									
Tveganje	nizko	zmerno	povišano	visoko					
Odpornost	visoka	srednja	nizka	zelo nizka					

Opomba: Pri prikazu tveganj in odpornosti se ocena na barvni lestvici nanaša na oceno do enega četrletja vnaprej. Puščica predstavlja pričakovano spremembo tveganja oziroma odpornosti na lestvici (navzgor ali navzdol) v nekoliko daljšem horizontu, okrog enega leta. Pri tveganjih usmeritev puščice navzgor (navzdol) pomeni povečanje (zmanjšanje) tveganja, pri odpornosti pa njeno krepitev (slabitev). Prikaz tveganj in odpornosti v bančnem sektorju temelji na analizi ključnih tveganj in odpornosti za slovenski bančni sistem in je opredeljen kot sklop kvantitativnih in kvalitativnih kazalnikov za opredelitev in merjenje sistemskega tveganja in odpornosti.